

2017/2128(INI)

22.6.2018

OPINIA

Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

dla Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i
Bezpieczeństwa Żywności

w sprawie wykonania rozporządzenia w sprawie środków ochrony roślin (WE)
nr 1107/2009
(2017/2128(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Peter Jahr

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwraca się do Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. podkreśla znaczenie ram regulacyjnych zachęcających do konkurencji, pobudzających i ułatwiających badania naukowe i innowacje służące opracowywaniu lepszych i bezpieczniejszych środków ochrony roślin (ŚOR), przy jednoczesnym zabezpieczeniu dostępności szerokiej gamy tych środków; uważa, że przyszłe przeglądy ram regulacyjnych powinny zachęcać do zatwierdzania ŚOR, które będą zgodne z systemami rolnictwa zrównoważonego, bezpieczne dla środowiska, skuteczne i opłacalne oraz będą odpowiednio uwzględniać niemożliwy do uniknięcia wpływ na gatunki niebędące przedmiotem zwalczania, zwłaszcza pszczoły i pozostałe owady zapylające oraz inne owady pożyteczne dla rolnictwa, takie jak naturalni wrogowie organizmów szkodliwych;
2. stwierdza, że unijna procedura zatwierdzania środków ochrony roślin należy do najbardziej rygorystycznych na świecie, obecnie zajmuje ponad 11 lat i wymaga średnio 200 badań naukowych, a koszt wprowadzenia środka do obrotu na rynku UE wynosi ponad 220 mln EUR; wyraża przekonanie, że cele rozporządzenia można najskuteczniej osiągnąć, jeśli rolnicy i producenci, bez względu na to, w jakim państwie członkowskim prowadzą działalność, będą mieć dostęp do szerokiej gamy substancji czynnych i ŚOR umożliwiających skuteczne zwalczanie organizmów szkodliwych; podkreśla, że dostępność szerokiej gamy ŚOR musi stanowić podstawę każdej liczącej się strategii ograniczania ich stosowania, ponieważ w przeciwnym razie rolnicy będą uzależnieni od mniej ukierunkowanych, a przez to mniej skutecznych ŚOR, co z kolei doprowadziłoby do zwiększenia ich zużycia; wyraża zatem zaniepokojenie z powodu niewielkiej liczby nowych substancji czynnych, które zostały zatwierdzone od czasu wejścia w życie rozporządzenia (WE) nr 1107/2009; podkreśla, że od momentu, w którym zaczęły mieć zastosowanie obowiązujące przepisy, na rynku unijnym zatwierdzono tylko osiem nowych substancji czynnych; podkreśla, że kluczową rolę w tym przypadku odgrywają zrównoważone ŚOR niskiego ryzyka (oraz zawarte w nich substancje czynne); podkreśla, że gdyby rolnicy nie mieli do dyspozycji ŚOR, nie mogliby uniknąć rozwoju niektórych naturalnych patogenów występujących w uprawach, co zagroziłoby naszemu bezpieczeństwu żywnościowemu;
3. zwraca uwagę, że przedmiotowe rozporządzenie wchodzi w zakres szerszego unijnego systemu ŚOR, który obejmuje również dyrektywę dotyczącą zrównoważonego stosowania, rozporządzenie ustanawiające najwyższe dopuszczalne poziomy pozostałości i rozporządzenie w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin¹, oraz że wszystkie cztery akty należy rozpatrywać łącznie w celu ustalenia, czy są one odpowiednie do określonego celu, w tym z myślą o zmniejszeniu całkowitej ilości stosowanych ŚOR, szczególnie przez zapewnienie przez państwa członkowskie i Komisję wdrożenia integrowanej ochrony roślin i zachęcanie do stosowania pestycydów i praktyk agronomicznych niskiego ryzyka; przypomina o istotnej potrzebie zintegrowanego podejścia oraz o tym, że rozporządzenie (WE) nr

1185/2009 w sprawie statystyk dotyczących pestycydów powinno zostać uwzględnione;

4. stwierdza, że właściwe stosowanie środków ochrony roślin powinno odbywać się zgodnie z przepisami dyrektywy 2009/128/WE, a zwłaszcza z ogólnymi zasadami integrowanej ochrony roślin i jej całościowym podejściem; ubolewa nad tym, że państwa członkowskie nie wykorzystują pełnego potencjału tych zasad, a rozwój integrowanej ochrony roślin utrudnia ograniczona dostępność niechemicznych środków ochrony roślin niskiego ryzyka, w tym alternatywnych rozwiązań o niskim ryzyku w zakresie ochrony roślin; odnotowuje, że oporność ta jest ze względów biologicznych nieunikniona w przypadku szybko szerzących się organizmów szkodliwych i chorób; zwraca uwagę na stosowanie integrowanej ochrony roślin jako środka zapobiegania oporności oraz na potrzebę unikania środków o działaniu ogólnym, stosowanych często nawet tam, gdzie nie wykryto żadnych organizmów szkodliwych;
5. podkreśla znaczenie ustawicznego szkolenia i kształcenia rolników w zakresie dobrego i odpowiedniego stosowania środków ochrony roślin; wzywa państwa członkowskie i właściwe organy, aby pilnie doprowadziły do lepszego wykorzystywania wszystkich dostępnych środków, aby zwiększyć bezpieczeństwo stosowania środków ochrony roślin i ograniczyć ich niekorzystne oddziaływanie na środowisko; podkreśla konieczność odróżnienia profesjonalnego wykorzystania ŚOR od użycia tychże środków do celów prywatnych, mając na uwadze, że te dwa rodzaje zastosowań nie podlegają takim samym wymogom, i w związku z tym zachęca Komisję i państwa członkowskie do odpowiedniego rozróżnienia tych dwóch rodzajów użycia i do dostosowania przepisów; podkreśla, że ŚOR są stosowane nie tylko w rolnictwie, lecz także w zwalczaniu chwastów i organizmów szkodliwych na obszarach miejskich, w tym w parkach publicznych i w okolicach torów kolejowych; podkreśla, że profesjonalni i nieprofesjonalni użytkownicy ŚOR powinni przechodzić odpowiednie szkolenia;
6. zwraca uwagę na potencjał, jaki mogą mieć precyzyjne techniki rolnicze i innowacje technologiczne we wspieraniu europejskich rolników w zoptymalizowaniu zwalczania szkodników do lepiej ukierunkowanej i bardziej zrównoważonej postaci zgodnie z zasadami określonymi w dyrektywie 2009/128/WE; podkreśla możliwy przyrost wydajności w dziedzinie ochrony roślin, który można by osiągnąć przez wykorzystanie technologii rolnictwa precyzyjnego, dzięki czemu można by znacznie zmniejszyć stosowane ilości, a także zmniejszyć wpływ na środowisko; wzywa Komisję do pełnego dostosowania się do tej formy postępu naukowego i technologicznego oraz do zapewnienia, aby korzystali na nim rolnicy, konsumenci i środowisko;
7. odnotowuje, że aby niektóre narzędzia zawarte w „zestawie narzędzi” – takie jak kontrola biologiczna przy użyciu naturalnych wrogów organizmów szkodliwych lub stosowanie pasożytów lub parazytoidów organizmów szkodliwych – funkcjonowały właściwie, ważne jest unikanie stosowania nieukierunkowanych środków ochrony roślin o szerokim spektrum działania lub stosowanie ich jedynie w ostateczności;
8. podkreśla ważną rolę, jaką odgrywają ŚOR, umożliwiając uprawę i zbiory roślin przy zmniejszonych stratach wynikających z chorób i zarażenia organizmami szkodliwymi oraz zwiększając jakość plonów i dochody na obszarach wiejskich;
9. odnotowuje, że ŚOR stanowią dla rolników znaczny wydatek w ich systemach

produkcji upraw;

10. podkreśla potrzebę dzielenia się wiedzą i nabywania umiejętności w zakresie rozwiązań alternatywnych wobec chemicznych środków ochrony roślin oraz w zakresie integrowanej ochrony roślin, w tym określania optymalnego płodozmianu w warunkach rynkowych i klimatycznych, w jakich działają rolnicy; zauważa ponadto, że przewidziano to już w rozporządzeniu horyzontalnym w sprawie WPR, a także w szczególności w usługach doradczych dla rolników finansowanych w ramach rozwoju obszarów wiejskich;
11. podkreśla wkład, jaki zezwolenie na wprowadzenie do obrotu ŚOR niskiego ryzyka ma dla zrównoważonego rolnictwa w UE, ważną rolę, jaką odgrywa zapewnienie dostępu do nich i jaką mogą odegrać w kompleksowej strategii integrowanej ochrony roślin; zwraca uwagę na znaczenie, jakie ma poprawa funkcjonowania ekosystemu rolnego i zrównoważonego rolnictwa, przy czym wskazuje, że brak dostępności ŚOR mógłby zagrażać dywersyfikacji rolnictwa i skutkować odpornością szkodliwych organizmów na ŚOR; uważa w tym względzie, że należy zagwarantować ocenę ich skuteczności i ryzyka, a także ich zdolności do zaspokajania potrzeb środowiskowych, sanitarnych i gospodarczych rolnictwa, aby zwiększyć ich akceptację i ułatwić szerokie korzystanie z nich w strategiach ochrony upraw stosowanych przez rolników; zachęca do promowania doskonalenia ŚOR niskiego ryzyka; zauważa, że naturalne substancje i produkty, o których wiadomo, że powodują mniejsze ryzyko, nie powinny podlegać uciążliwym procedurom zatwierdzania; w związku z tym zwraca się o wprowadzenie procedury przyspieszonej do celów oceny, udzielania zezwoleń i rejestracji pestycydów niskiego ryzyka pochodzenia biologicznego;
12. wyraża zaniepokojenie z powodu niewielkiej liczby nowo zatwierdzanych substancji, podczas gdy inne substancje są wycofywane z rynku; podkreśla znaczenie odpowiedniego zestawu narzędzi w zakresie środków ochrony roślin dla rolników, aby zabezpieczyć dostawę żywności w UE;
13. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że przystąpiono do sporządzenia sprawozdania z wykonania rozporządzenia (WE) nr 1107/2009, aby ocenić jego wyniki i zapewnić bezpieczeństwo żywności i ochronę środowiska oraz wysoki poziom ochrony zdrowia ludzi, zwierząt i roślin; podkreśla jednocześnie konieczność ochrony konkurencyjności sektora rolnego UE, dzięki zapewnieniu równych warunków działania za pomocą dostępu do szerokiej gamy rozsądnie wycenionych substancji czynnych i ŚOR wszystkim rolnikom i producentom, niezależnie od tego, w którym państwie członkowskim prowadzą działalność; przypomina motyw ósmy rozporządzenia (WE) nr 1107/2009, w którym wyraźnie podkreślono, że szczególną uwagę należy poświęcić ochronie grup szczególnie wrażliwych i stosować zasadę ostrożności; wyraża w tym kontekście zaniepokojenie faktem, że państwa członkowskie nie są wystarczająco przygotowane do zaradzenia problemowi nielegalnych lub podrobionych środków ochrony roślin;
14. odnotowuje prowadzoną przez Komisję ocenę REFIT rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 oraz jej planowane ukończenie do listopada 2018 r.; ufa, że jej ustalenia będą stanowiły dla współustawodawców odpowiednią podstawę do dyskusji nad przyszłym rozwijaniem rozporządzenia (WE) nr 1107/2009;

15. podkreśla fakt, że w latach 1993–2009 liczba zatwierdzonych czynnych substancji ochrony roślin zmniejszyła się o 70%, podczas gdy w tym samym okresie wzrosła liczba ognisk występowania organizmów szkodliwych w UE;
16. dostrzega, że ŚOR odegrały istotną rolę w poprawie zdolności sektora rolnego do zaspokojenia globalnych potrzeb żywieniowych, co według danych FAO¹ przyczyniło się do zmniejszenia globalnego odsetka osób niedożywionych w stosunku do ogółu ludności z 18,6% w latach 1990–1992 do ok. 10,9% w latach 2014–2016; jest zatem zdania, że obecny system należy udoskonalić przez wzmożenie starań na rzecz eliminacji niekorzystnego oddziaływania, zamiast go odrzucać bez przedstawienia łatwo dostępnych rozwiązań alternatywnych, które byłyby w równym stopniu zdolne do utrzymania i dalszego zwiększania dostaw żywności;
17. wyraża zaniepokojenie tym, że oparty na dowodach naukowych system stosowany obecnie wobec ŚOR przez Unię Europejską jest coraz częściej kwestionowany w niedawnych debatach; podkreśla znaczenie zachowania i dalszej konsolidacji systemu solidnych pod względem naukowym, obiektywnych, podlegających wzajemnej weryfikacji dowodów uzyskiwanych w wyniku stosowania otwartego i niezależnego, holistycznego i multidyscyplinarnego podejścia naukowego w zatwierdzaniu każdej substancji czynnej, zgodnie z unijną zasadą analizy zagrożeń i zasadą ostrożności ustanowioną w ogólnym prawodawstwie dotyczącym żywności (rozporządzenie (WE) nr 178/2002); nalega, aby procedura ponownego zatwierdzania substancji czynnych uwzględniała praktyczne zastosowanie ŚOR, a także postęp naukowy i technologiczny w tej dziedzinie; zwraca uwagę, że złożoność obecnego systemu oceny i udzielania zezwoleń skutkuje nieprzestrzeganiem przewidzianych terminów i ogólnie nieprawidłowym działaniem całego systemu; w związku z tym podkreśla potrzebę przeprowadzenia przeglądu i uproszczenia tego systemu;
18. przyjmuje z zadowoleniem interpretację zasady ostrożności stosowaną przez Komisję wyrażoną w ocenie REFIT ogólnego prawodawstwa dotyczącego żywności², zgodnie z którą zasada ostrożności nie stanowi alternatywy dla zarządzania ryzykiem, lecz szczególną formę zarządzania ryzykiem; przypomina, że pogląd ten poparł w swoich orzeczeniach także Sąd Unii Europejskiej³; wzywa Komisję do dokonania oceny, czy w związku z tym kryteria progowe określone w rozporządzeniu (WE) nr 1107/2009 właściwie spełniają swoje zadanie;
19. odnotowuje, że państwo członkowskie pełniące rolę sprawozdawcy przygotowuje i przedkłada Komisji sprawozdanie, zwane dalej „projektem sprawozdania z oceny”, wraz z kopią dla Urzędu, oceniające, czy można oczekiwać, że dana substancja czynna spełnia kryteria zatwierdzenia przewidziane w art. 4; podkreśla, że państwo członkowskie pełniące rolę sprawozdawcy dokonuje niezależnej, obiektywnej i przejrzystej oceny w świetle aktualnej wiedzy naukowej i technicznej;
20. wyraża zaniepokojenie faktem, że rozporządzenie (WE) nr 834/2007 nie zapewnia

¹ Zob. FAO (2015): The State of Food Security in the World [Sytuacja w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego na świecie], <http://www.fao.org/3/a-i4646e.pdf>

² SWD(2018)0038.

³ Na przykład wyrok Sądu z dnia 9 września 2011 r., *Francja przeciwko Komisji*, T-257/07, ECLI:EU:T:2011:444.

równie solidnego pod względem naukowym i dogłębnego systemu oceny skutków dla zdrowia ludzi i zwierząt oraz środowiska w związku z wydawaniem zezwoleń na substancje służące ochronie roślin w produkcji ekologicznej; odnotowuje, że w ww. rozporządzeniu nie zastosowano zasady oddzielenia oceny ryzyka od zarządzania ryzykiem;

21. wyraża zaniepokojenie z powodu systematycznych opóźnień w procedurach udzielania zezwoleń i coraz częstszego stosowania odstępstw ustanowionych w art. 53 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009; podkreśla, że opóźnienia te poważnie utrudniają wprowadzanie do obrotu skutecznych i bezpieczniejszych innowacyjnych produktów, prowadzą też do coraz częstszego stosowania zezwoleń nadzwyczajnych, wiążących się z większym obciążeniem dla środowiska; podkreśla, że niezbędne jest, aby państwa członkowskie przestrzegały przewidzianych prawem terminów, w celu zapewnienia przewidywalności wnioskodawcom oraz ułatwienia wprowadzania do obrotu innowacyjnych ŚOR, które spełniają bardziej rygorystyczne wymogi; uważa ponadto, że każde odstępstwo powinno być należycie uzasadnione i poddawane regularnym ocenom, przypomina o treści motywu 10 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009, w którym wyraźnie podkreślono, że substancje powinny być włączane w skład środków ochrony roślin tylko wtedy, gdy zostanie wykazane, że zapewniają one jednoznaczne korzyści dla produkcji roślinnej i oczekuje się, że nie będą miały żadnego szkodliwego wpływu na zdrowie ludzi lub zwierząt ani żadnego niedopuszczalnego wpływu na środowisko; podkreśla, że kontrola przeprowadzona przez Komisję w latach 2016 i 2017 w siedmiu państwach członkowskich wykazała, że większość państw członkowskich poddanych kontroli nie dysponuje odpowiednimi systemami zapewniającymi rozpatrywanie wniosków w prawnie określonym terminie, który nie powinien przekraczać 120 dni;
22. wyraża dezaprobatę dla jednostronnych decyzji państw członkowskich, które mogą usunąć lub ograniczyć używanie produktów zatwierdzonych przez inne państwa członkowskie, oraz dla braku harmonizacji terminów rozpatrywania wniosków o dopuszczenie do obrotu, co powoduje zakłócenia konkurencji na rynku wewnętrznym i utrudnia rolnikom wdrażanie postępu technicznego, a tym samym jest szkodliwe dla środowiska i ma negatywne skutki dla konkurencyjności gospodarstw rolnych;
23. podkreśla, że wiarygodność systemu udzielania zezwoleń dla ŚOR jest silnie uzależniona od zaufania publicznego do agencji europejskich, które dostarczają opinii naukowych stanowiących podstawę zatwierdzeń i zarządzania ryzykiem; podkreśla, że przejrzystość procesu oceny naukowej jest ważna dla utrzymania zaufania publicznego; wzywa zatem do zapewnienia odpowiednim agencjom adekwatnych funduszy i personelu gwarantujących niezależne, przejrzyste i terminowe udzielanie zezwoleń; w związku z tym przyjmuje z zadowoleniem fakt, że w przeprowadzanej ocenie REFIT ogólnego prawodawstwa dotyczącego żywności¹ Komisja doszła do wniosku, że Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) wykazuje się dużą przejrzystością i dzieli się danymi w granicach ścisłych zasad dotyczących poufności określonych przez współprawodawców; ponadto przyjmuje z zadowoleniem stałe wysiłki EFSA na rzecz udoskonalenia swojego systemu, aby zapewnić niezależność i zarządzanie potencjalnymi konfliktami interesów, co pochwalił Trybunał Obrachunkowy, uznając ten system za najbardziej zaawansowany system spośród

¹ SWD(2018)0038.

stosowanych przez agencje skontrolowane w 2012 r.¹, a ponadto system ten został ostatnio zaktualizowany w czerwcu 2017 r.²; wzywa Komisję do przedstawienia wniosku w sprawie udoskonaleń, które jeszcze bardziej zwiększyłyby przejrzystość procesu regulacyjnego, w tym zapewniły dostęp do danych pochodzących z badań bezpieczeństwa przedkładanych przez producentów w ramach wniosków o zezwolenie na wprowadzenie do obrotu ŚOR w UE; dostrzega, że należy dokonać przeglądu procedury, tak aby usprawnić ocenę, zwiększyć niezależność organów odpowiedzialnych za prowadzenie badań, uniknąć konfliktów interesu i zapewnić większą przejrzystość procedur;

24. podkreśla brak równowagi pod względem liczby wniosków między niektórymi należącymi do tej samej strefy państwami członkowskimi o podobnych rozmiarach i warunkach rolniczych;
25. podkreśla potrzebę zachęcania do dzielenia się pracą i wymiany informacji między państwami członkowskimi przez wspieranie dostępności i stosowanie zharmonizowanej metodologii i modeli do przeprowadzania ocen, przy czym należy ograniczyć występowanie zbędnych dodatkowych wymogów krajowych, aby zagwarantować optymalne funkcjonowanie rynku wewnętrznego; wskazuje, że istnienie szczególnych wymogów w każdym państwie członkowskim oraz brak harmonizacji metod stosowanych podczas przeprowadzania oceny to główne przyczyny braku zaufania między państwami członkowskimi oraz odwoływania się do ponownej oceny opartej na ich własnych modelach krajowych; podkreśla rolę państw członkowskich w skutecznym wdrażaniu rozporządzenia (WE) nr 1107/2009; podkreśla korzyści płynące ze sprawnego udzielania zezwoleń, obejmujące przyspieszenie dostępu do ŚOR, w tym do alternatywnych środków niskiego ryzyka; uważa, że należy poprawić harmonizację przepisów w sprawie wprowadzania do obrotu ŚOR w UE, aby nie dopuścić do zakłócenia konkurencji; podkreśla, że pełne wdrożenie istniejącego prawodawstwa powinno mieć na celu unikanie powielania prac i udostępnianie rolnikom nowych substancji bez zbędnej zwłoki;
26. przyjmuje z zadowoleniem ideę i cele strefowego systemu zezwoleń, przyznaje jednak, że cele te potencjalnie można by sprawniej osiągnąć za pomocą jednolitego systemu udzielania zezwoleń na szczeblu unijnym; zwraca się do Komisji o dokonanie oceny, czy proces udzielania zezwoleń można by usprawnić pod względem oszczędności czasu i racjonalności kosztów przez udoskonalenie obecnego systemu (np. przez wzmocnienie harmonizacji metodologii, modeli i wymogów dotyczących stosowania albo przez wprowadzenie obowiązkowego udzielenia zezwolenia dla całej strefy po uzyskaniu pozytywnej oceny od państwa członkowskiego pełniącego rolę sprawozdawcy) albo przez ustanowienie jednolitego unijnego systemu udzielania zezwoleń;
27. z zadowoleniem przyjmuje koncepcję i cele systemu oceny strefowej i przypomina, że powinien on zasadniczo prowadzić do udzielania zezwoleń dla ŚOR w sposób mniej czasochłonny i bardziej racjonalny pod względem kosztów dla wszystkich zaangażowanych stron; zaznacza, że celem strefowej oceny wniosków o dopuszczenie do obrotu ŚOR, która pozwala wnioskodawcom na zaproponowanie jednego państwa członkowskiego pełniącego rolę sprawozdawcy do przeprowadzenia oceny, powinno

¹ https://www.eca.europa.eu/Lists/News/NEWS1210_11/NEWS1210_11_EN.PDF

² https://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/corporate_publications/files/policy_independence.pdf

być doprowadzenie do podjęcia decyzji przez zainteresowane państwa członkowskie w ramach wzajemnej współpracy w maksymalnym terminie 120 dni po wydaniu sprawozdania z rejestracji przez państwo członkowskie pełniące rolę sprawozdawcy; wyraża zaniepokojenie faktem, że w praktyce korzyści te prawie wcale się nie urzeczywistniły, co doprowadziło do systematycznych opóźnień w procesie udzielania zezwoleń i częstszego stosowania zezwoleń nadzwyczajnych; wzywa państwa członkowskie do pełnego wykorzystania szansy na dzielenie się pracą, jaką stwarza strefowy system zezwoleń, i zachęca Komisję i właściwe organy do wspierania w tym państw członkowskich;

28. podkreśla, że procedura wzajemnego uznawania przez państwa członkowskie należące do określonej strefy geograficznej miała za cel uproszczenie procedur w ramach jednolitego rynku i zwiększenie zaufania między państwami członkowskimi; uważa, że stosowanie procedury wzajemnego uznawania jest ważnym narzędziem, które pozwala zwiększyć dzielenie się pracą i zapewnić przestrzeganie terminów, gwarantując jednocześnie optymalną ochronę, ponieważ umożliwia wnioskodawcom ubieganie się o zezwolenie w innym państwie członkowskim, w którym dany produkt wykorzystuje się w taki sam sposób i do takich samych praktyk rolniczych, na podstawie oceny przeprowadzonej w celu uzyskania zezwolenia w państwie członkowskim pochodzenia, na którym przez cały czas spoczywa odpowiedzialność za wydaną ocenę wobec państw członkowskich stosujących zasadę wzajemnego uznawania;
29. uważa, że ze względu na rozbieżności w praktykach stosowanych przez poszczególne państwa członkowskie i w kontekście listy produktów rzeczywiście zatwierdzonych cele te nie zostały osiągnięte; zwraca uwagę na fakt, że jeżeli między państwami członkowskimi utrzymują się znaczne różnice i brak zaufania w kwestii dopuszczonych ŚOR, nie można skutecznie wprowadzić zasady wzajemnego uznawania; wzywa zatem Komisję do poprawy funkcjonowania systemu wzajemnego uznawania w dwóch etapach:
- a) przegląd procedury wzajemnego uznawania, aby zwiększyć jej skuteczność i poprawić wdrażanie, przestrzeganie terminów i zwiększyć wzajemne zaufanie między państwami członkowskimi;
- b) przeprowadzenie oceny skutków w celu oceny wykonalności wprowadzenia procedury wydawania zezwoleń dla ŚOR (ewentualnie na szczeblu europejskim, koordynowanej przez Komisję), z uwzględnieniem specyfiki geograficznej, tak aby zharmonizować zasady obowiązujące w poszczególnych państwach członkowskich, znacznie zmniejszyć koszty i skrócić terminy oraz rozwiązać problem nieuczciwej konkurencji przez wzmocnienie rynku wewnętrznego ŚOR, przy czym należy uwzględnić fakt, że taka europejska procedura wydawania zezwoleń nie może zostać wprowadzona bez przekazania odpowiednich środków budżetowych i wiedzy specjalistycznej ze strony państw członkowskich;
30. oczekuje na ocenę skutków, aby stwierdzić czy konieczne jest utworzenie jednego organu na szczeblu unijnym odpowiedzialnego za wszystkie kwestie związane z oceną i udzielaniem zezwoleń na substancje czynne, który pozwoliłby uniknąć powielania działań, znacznie zmniejszyć koszty i obciążenie administracyjne, oraz zapewnić wysoki i jednolity poziom ochrony środowiska i zdrowia ludzkiego, a także działanie

„punktu kompleksowej obsługi” do celów oceny i rejestracji substancji czynnych;

31. uważa, że procedura wydawania zezwoleń dla ŚOR, zharmonizowana na szczeblu europejskim, mogłaby przynieść wspólne rozwiązania dla drobnych producentów, którzy obecnie nie mają możliwości wdrażania osiągnięć postępu technicznego ze względu na koszt zezwoleń oraz brak inwestycji i badań naukowych ze strony podmiotów prywatnych i publicznych;
32. odnotowuje, że brak współpracy między państwami członkowskimi prowadzi do powielania prac, a przez to do nieefektywnych wydatków i obciążeń administracyjnych;
33. zauważa z zaniepokojeniem, że rolnicy mają obecnie mniej dostępnych narzędzi ze względu na niewielką liczbę nowo zatwierdzonych substancji czynnych od czasu wdrożenia rozporządzenia (WE) nr 1107/2009; przypomina Komisji i państwom członkowskim o znaczeniu finansowania badań naukowych i innowacji, szczególnie za pomocą partnerstw publiczno-prywatnych, w celu znalezienia rentownych, bezpiecznych i skutecznych rozwiązań dla ochrony roślin, które to rozwiązania byłyby wiarygodne pod względem środowiskowym, sanitarnym i gospodarczym, i kładzie nacisk na konieczność wspierania rolników we wdrażaniu tych rozwiązań alternatywnych, tak aby umożliwić rolnikom ograniczenie stosowania ŚOR i zapewnić, aby zrównoważone rolnictwo spełniało potrzeby rosnącej liczby ludności na świecie oraz rozwiązywało problemy środowiskowe i zdrowotne; podkreśla, że badania i technologia mają do odegrania istotną rolę w zwiększaniu liczby dostępnych narzędzi, aby stawić czoła obecnym i przyszłym wyzwaniom dla rolnictwa, takim jak zwalczanie oporności;
34. przyjmuje z zadowoleniem starania podjęte przez Komisję na rzecz utworzenia narzędzia koordynacji do celów zatwierdzania środków ochrony roślin do zastosowań małoobszarowych, jednak zwraca uwagę na potrzebę zwiększenia dostępności substancji czynnych do tych celów i przypomina, że zastosowania małoobszarowe odnoszą się do większości upraw w wielu państwach członkowskich;
35. uważa, że należy również dostosować rozporządzenie (WE) nr 1107/2009, tak aby lepiej uwzględniało substancje, które nie są uznawane za środki ochrony roślin, a które używane do ochrony roślin podlegają temu samemu rozporządzeniu; stwierdza, że substancje te stanowią interesujące alternatywy powiązane ze zintegrowanymi metodami produkcji i dotyczące niektórych produktów kontroli biologicznej;
36. przyjmuje z zadowoleniem ustanowienie instrumentu koordynacji zastosowań małoobszarowych jako forum udoskonalania koordynacji między państwami członkowskimi, organizacjami zrzeszającymi rolników i przemysłem w zakresie opracowywania rozwiązań dla zastosowań małoobszarowych; podkreśla potrzebę długotrwałego i stałego finansowania tego instrumentu;
37. zachęca państwa członkowskie, by wymieniały się informacjami i dobrymi praktykami wynikającymi z badań dotyczących walki z organizmami szkodliwymi, co umożliwi zaproponowanie odpowiednich rozwiązań alternatywnych pod względem środowiskowym, sanitarnym i gospodarczym;
38. podkreśla, że należy zwrócić szczególną uwagę na rolę małych i średnich

przedsiębiorstw (MŚP) w opracowywaniu nowych produktów, gdyż przedsiębiorstwom tym często brakuje bogatych zasobów koniecznych w procesie opracowywania i zatwierdzania nowych substancji;

39. wzywa Komisję do wzmocnienia koordynacji generowania danych, zwłaszcza danych dotyczących pozostałości, między wszystkimi państwami członkowskimi;
40. uważa, że produkty przywożone spoza UE uprawiane przy użyciu ŚOR powinny podlegać takim samym rygorystycznym kryteriom co produkty wytwarzane w UE; wyraża zaniepokojenie tym, że przy produkcji tych plonów stosowane mogą być ŚOR niezarejestrowane w UE;
41. wzywa Komisję do przedstawienia wniosku w sprawie ogólnoeuropejskiego systemu udzielania zezwoleń dla zastosowań małoobszarowych i upraw specjalistycznych oraz do wprowadzenia wspólnego wykazu upraw głównych i małoobszarowych na szczeblu UE;
42. jest zdania, że środki ochrony roślin niskiego ryzyka mogą odegrać istotną rolę w integrowanej ochronie roślin i wzywa do przyspieszenia procesu udzielania zezwoleń dla tych substancji, aby ułatwić ich włączenie do strategii ochrony upraw.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

Data przyjęcia	20.6.2018
Wynik głosowania końcowego	+: 32 -: 11 0: 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Richard Ashworth, José Bové, Daniel Buda, Nicola Caputo, Matt Carthy, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Diane Dodds, Jørn Dohrmann, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Luke Ming Flanagan, Karine Gloanec Maurin, Beata Gosiewska, Martin Häusling, Esther Herranz García, Jan Huitema, Peter Jahr, Ivan Jakovčić, Zbigniew Kuźmiuk, Norbert Lins, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Giulia Moi, Ulrike Müller, Maria Noichl, Marijana Petir, Bronis Ropè, Maria Lidia Senra Rodríguez, Czesław Adam Siekierski, Marc Tarabella, Maria Gabriela Zoană, Marco Zullo
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Franc Bogovič, Karin Kadenbach, Elsi Katainen, Anthea McIntyre, Momchil Nekov, Miguel Viegas
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Krzysztof Hetman

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

32	+
ALDE	Jan Huitema, Ivan Jakovčić, Elsi Katainen, Ulrike Müller
ECR	Jørn Dohrmann, Beata Gosiewska, Zbigniew Kuźmiuk, Anthea McIntyre
NI	Diane Dodds
PPE	Richard Ashworth, Franc Bogovič, Daniel Buda, Michel Dantin, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Esther Herranz García, Krzysztof Hetman, Peter Jahr, Norbert Lins, Mairead McGuinness, Marijana Petir, Czesław Adam Siekierski
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Nicola Caputo, Paolo De Castro, Karine Gloanec Maurin, Karin Kadenbach, Momchil Nekov, Maria Noichl, Maria Gabriela Zoană

11	-
EFDD	John Stuart Agnew, Giulia Moi, Marco Zullo
ENF	Philippe Loiseau
GUE/NGL	Matt Carthy, Luke Ming Flanagan, Maria Lidia Senra Rodríguez, Miguel Viegas
VERTS/ALE	José Bové, Martin Häusling, Bronis Ropé

1	0
S&D	Marc Tarabella

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się